

شیوهنامه برگزاری آزمون های ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم، سال ۱۴۰۳

۱- مقدمه (بیان مسأله، مستندات و ضرورت ها)

در پی پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و توسعه فعالیت های قرآنی در کشور و گسترش جریان حفظ قرآن کریم در قالب آموزش های عمومی و تخصصی حفظ و لزوم استاندارد سازی و ارزیابی کمی و کیفی این جریان، شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه (۵۷۳) مورخ (۱۳۸۴/۹/۸) مصوب کرد، به منظور ساماندهی و تسهیل خدمت رسانی دستگاه های اجرایی کشور به حافظان کلام وحی؛ سازمان دارالقرآن الکریم با همکاری ادارات کل تبلیغات اسلامی سراسر کشور، نسبت به برگزاری آزمون های «ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی به حافظان قرآن کریم» از مهرماه ۱۳۸۵ و پس از آن همه ساله طی یک دوره و در ۴ مرحله اقدام نموده و بر اساس ضوابط تعیین شده، در ۵ درجه (حافظ ۱۰ جزء قرآن/ حافظ ۲۰ جزء قرآن/ حافظ کل قرآن/ حافظ ممتاز قرآن/ و استاد حفظ قرآن) به حافظان، مدرک تخصصی اعطا نماید.

۲- اهداف کلی

- ۱- یکسان سازی نحوه ارزیابی حافظان قرآن و ساماندهی امتیازات اعطایی به ایشان
- ۲- ارتقای کیفی حافظان در زمینه حسن حفظ، ترجمه و قرائت تخصصی
- ۳- تشویق و ترغیب آحاد جامعه به حفظ قرآن کریم و ارزش گذاری این مهم از طریق اعطای مدرک رسمی تخصصی در سطوح مختلف
- ۴- دستیابی به آمار دقیق و قابل وثوقی از حافظان قرآن کریم در کشور

۳- اهداف عملیاتی (کمی و کیفی)

برگزاری آزمون های کتبی و شفاهی و تعیین سطح کمی و کیفی محفوظات حدود ۱۲/۰۰۰ نفر از حافظان ۱۰ جزء، ۲۰ جزء و ۳۰ جزء.

۴- چکیده طرح (به طور خلاصه و ساده طرح را توضیح دهید)

این طرح با انجام تبلیغات سراسری و استانی جهت ثبت نام حافظان مقاطع ۱۰، ۲۰ و ۳۰ جزء قرآن کریم از طریق سامانه (سایت تلاوت) انجام، و همزمان طراحی سوالات مرحله اول (کتبی) و چاپ دفترچه سوالات و پاسخ نامه های این آزمون توسط سازمان دارالقرآن الکریم انجام می شود. پس از اتمام ثبت نام اطلاعات حافظان بر اساس حوزه های آزمون به همراه سوالات و پاسخ نامه ها و با رعایت مسائل نظارتی به استان ارسال و در موعد مقرر آزمون بصورت همزمان در سراسر کشور برگزار می گردد. پس از تصحیح پاسخ نامه ها کسانی که حد نصاب امتیاز لازم را کسب نموده باشند، به مرحله دوم (شفاهی) راه می یابند. آزمون شفاهی بر اساس آیین نامه و ضوابط ابلاغی یک ماه بعد در بازه زمانی دو هفته ای توسط استانها و با حضور داوران استانی برگزار و نتایج به دبیرخانه ملی حفظ ارسال می شود. پس از بررسی نتایج و اعتراضات، نتایج مرحله دوم و اسامی حائزین دریافت مدرک از طریق سایت تلاوت اعلام می گردد.

آزمون حافظان کل که به مرحله سوم راه یافته اند (مفردات)، در بهمن ماه بصورت همزمان و منطقه ای در تعدادی از استانها برگزار خواهد شد. پس از اعلام نتایج مرحله سوم کسانی که حائز دریافت مدرک درجه ۲ شوند، مدارک مربوطه صادر و کسانی که امتیاز بالاتری را کسب نمایند لازم است سوابق ده ساله تدریس حفظ خود را جهت بررسی به دبیرخانه ارسال تا فرآیند مرحله چهارم (مصاحبه و آزمون تفسیر و ...) انجام شود. لازم به ذکر است تمامی مدارک تخصصی با امضای ریاست سازمان تبلیغات اسلامی و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر خواهد شد.

۵- نقش دستگاه ها و نهادها

ردیف	نام واحد	نقش
۱	صدا و سیما	انجام تبلیغات
۲	موسسات قرآنی مردمی و اتحادیه های استانی	اطلاع رسانی به حافظان قرآن کریم
۳	ادارات امور قرآنی استانها	برگزاری مراحل اول و دوم و تجدیدی آزمون های کتبی و شفاهی

۶- مراحل و تقویم اجرایی

ردیف	مراحل اجرا	مسئول اجرا	زمان اجرا
۱	تشکیل جلسات و تعیین ضوابط	شورای ارزیابی و اعطای مدارک تخصصی به حافظان	در طول سال
۲	تبلیغات سراسری (از طریق تولید و پخش تیزر، چاپ پوستر، سامانه پیامکی و ..)	سازمان دارالقرآن الکریم/ ادارات امور قرآنی استانها	بهمن ماه
۳	ثبت نام آزمون از طریق سامانه	سازمان دارالقرآن الکریم	اسفند ماه (سال قبل)
۴	تهیه و طراحی سوالات مرحله اول آزمون	سازمان دارالقرآن الکریم	اسفند و فروردین
۵	بررسی سوابق ثبت نام کنندگان جهت آزمون مرحله اول، احصاء معافیت ها و... اعلام نتایج حاصله و اطلاعات نهایی حافظان به استان جهت برگزاری آزمون	سازمان دارالقرآن الکریم	فروردین
۶	چاپ، بسته بندی و ارسال دفترچه سوالات و فرم های پاسخ نامه به استانها	سازمان دارالقرآن الکریم	فروردین
۷	تعیین مکان برگزاری آزمون کتبی مرحله اول	ادارات امور قرآنی استانها	فروردین
۸	اطلاع رسانی به حافظان	سازمان دارالقرآن الکریم/ ادارات امور قرآنی استانها	اردیبهشت ماه
۹	اعزام ناظر به محل برگزاری حوزه های آزمون در مراکز استانها	سازمان دارالقرآن الکریم	اردیبهشت ماه
۱۰	برگزاری آزمون مرحله اول بصورت همزمان در سراسر کشور	سازمان دارالقرآن الکریم/ ادارات امور قرآنی استانها	اردیبهشت ماه
۱۱	دریافت، جمع، بررسی و اسکن پاسخ نامه های ارسالی از استانها	سازمان دارالقرآن الکریم	اردیبهشت ماه
۱۲	انجام نظرسنجی مناسب آزمون ها و بررسی آنها جهت بهره مندی و ارتقاء کیفی آزمونها بر اساس نظرات ارزشمند	سازمان دارالقرآن الکریم	اردیبهشت ماه
۱۳	استخراج امتیازات حاصله از آزمون مرحله اول، تطبیق اطلاعات، اعلام نتایج و صدور کارنامه حافظان	سازمان دارالقرآن الکریم	خرداد ماه
۱۴	بررسی اعتراضات نتایج اولیه مرحله اول حافظان و سپس اعلام نتایج نهایی به استان و حافظان	سازمان دارالقرآن الکریم	اوایل تیرماه
۱۵	همه گیری با استانها جهت برگزاری مرحله دوم آزمونها (آزمون شفاهی) اعم از تیم های داوری، رفع مشکلات احتمالی در فرآیند برگزاری آزمون و ...	سازمان دارالقرآن الکریم	اوایل تیرماه
۱۶	برگزاری آزمون مرحله دوم شفاهی (ضبط تلاوتها و داوری های حسن حفظ، صوت و لحن و وقف و ابتدا) و جمع و ارسال سوابق به دبیرخانه	ادارات امور قرآنی استانها	۴/۱۵ لغایت ۶/۵
۱۷	دریافت نتایج ارزیابی مرحله دوم حفظ از استانها، بررسی آنها و سپس صدور نتایج اولیه مرحله دوم (آزمون شفاهی)	سازمان دارالقرآن الکریم	اواخر شهریور ماه
۱۸	بررسی اعتراضات نتایج اولیه مرحله دوم آزمون و سپس اعلام نتایج نهایی به استان و حافظان	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه مهرماه
۱۹	اطلاع رسانی به حافظان و همه گیری با استانها جهت دریافت مدارک فردی حافظان (تصویر شناسنامه، کارت ملی و عکس) قبول شدگان در مراحل اول و دوم (جهت درجات ۳ و ۴ و ۵)	سازمان دارالقرآن الکریم/ ادارات امور قرآنی استانها	نیمه اول آبان ماه
۲۰	آماده سازی مدارک بر اساس اطلاعات حافظان و چاپ آنها	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه دوم آبان ماه
۲۱	انجام مکاتبه، همه گیری و پیگیری جهت امضاء مدارک توسط وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس سازمان تبلیغات اسلامی	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه دوم آبان ماه
۲۲	تطبیق مدارک شناسنامه ای و الصاق عکس حافظان، مهر نمودن، اسکن و ذخیره سازی مدارک صادره	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه دوم آبان ماه
۲۳	ثبت نام آزمون تجدیدی شفاهی، استخراج اطلاعات و ارسال به استان جهت برنامه ریزی	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه اول آبان ماه
۲۴	برگزاری آزمون شفاهی تجدیدی (ضبط تلاوتها و داوری های حسن حفظ، صوت و لحن و وقف و ابتدا) و جمع و ارسال سوابق به دبیرخانه	ادارات امور قرآنی استانها	هفته پایانی آبان و هفته نخست آذر

۲۵	دریافت نتایج ارزیابی آزمون تجدیدی شفاهی از استانها، بررسی و سپس صدور نتایج اولیه	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه دوم آذرماه
۲۶	بررسی اعتراضات نتایج اولیه مرحله آزمون تجدیدی و سپس اعلام نتایج نهایی به استان و حافظان	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه دوم آذرماه
۲۷	اضافه نمودن حافظان قبول شده جهت دریافت مدرک طی فرآیند(ردیف .....)	سازمان دارالقرآن الکریم	پایان آذرماه
۲۸	طراحی، آماده‌سازی و چاپ سوالات آزمون مفردات	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه اول دی ماه
۲۹	هماهنگی جهت برگزاری منطقه‌ای آزمون مرحله سوم، اطلاع‌رسانی به حافظان و تعیین ناظرین	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه اول دی ماه
۳۰	برگزاری آزمون مرحله سوم در استانها، تصحیح پاسخ‌نامه‌ها و اعلام نتایج اولیه	سازمان دارالقرآن الکریم/ ادارات امور قرآنی استانها	نیمه بهمن ماه
۳۱	بررسی اعتراضات، اعلام نتایج نهایی مرحله سوم، صدور مدارک قبول‌شدگان و معرفی راه‌یافته‌گان به مرحله چهارم	سازمان دارالقرآن الکریم	نیمه بهمن ماه
۳۲	دریافت سوابق ده ساله حافظان مرحله چهارم، بررسی سوابق توسط شورای کارشناسی و اعلام نتایج	سازمان دارالقرآن الکریم	اسفند ماه
۳۳	دعوت از حافظان راه یافته به مرحله چهارم جهت مصاحبه	سازمان دارالقرآن الکریم	فرودین ماه(سال بعد)
۳۴	استعلام سوابق حراستی (داشتن عدم سوء پیشینه کیفری)	سازمان دارالقرآن الکریم (حراست و دبیرخانه حفظ)	اسفند دوماه
۳۵	در صورت تایید سوابق تدریس ده ساله و استعلام حراستی ارسال دعوت نامه رسمی برای تاییدشدگان سوابق جهت آزمون	سازمان دارالقرآن الکریم	فرودین ماه(سال بعد)
۳۶	طراحی، آماده‌سازی و چاپ سوالات آزمون مرحله چهارم (تفسیر و علوم قرآنی)	سازمان دارالقرآن الکریم	تیر ماه (سال بعد)
۳۷	اطلاع‌رسانی به حافظان و برگزاری آزمون مرحله چهارم بصورت متمرکز	سازمان دارالقرآن الکریم	شهریورماه (سال بعد)
۳۸	برگزاری آزمون مرحله چهارم، تصحیح پاسخ‌نامه‌ها و اعلام نتایج اولیه	سازمان دارالقرآن الکریم	مهرماه (سال بعد)
۳۹	بررسی اعتراضات، اعلام نتایج نهایی مرحله چهارم، صدور مدارک قبول‌شدگان	سازمان دارالقرآن الکریم	مهرماه (سال بعد)
۴۰	جمع‌آوری، تدوین و ارائه گزارش عملکرد سالیانه ارزیابی و اعطای مدارک تخصصی به حافظان قرآن کریم	سازمان دارالقرآن الکریم	اسفند ماه

۷- ملاحظات اجرایی (نکات مهم، مقررات عمومی و ضوابط خاص)

<p>۱- لزوم رعایت دستورالعمل‌های اجرایی که طی دو مرحله متعاقباً ارسال خواهد شد.</p> <p>۲- اطلاع‌رسانی گسترده و به موقع به حافظان قرآن و تشکلهای قرآنی که در زمینه حفظ فعالیت دارند.</p> <p>۳- در سال جاری برای اولین بار آزمون‌های تجدیدی برای مرحله دوم برگزار می‌گردد. لازم به ذکر است کسانی که در این آزمون ثبت نام نموده و جزء نفرات قبول‌شده آزمون کتبی سال جاری باشند، نمی‌توانند از معافیت در سال بعد استفاده نمایند.</p> <p>۴- با توجه به اینکه در سراسر کشور مجموعه‌های مردمی و بعضاً دولتی و حاکمیتی در راستای گسترش فرهنگ حفظ تلاش می‌نمایند و برای ایجاد انگیزه و تبلیغ این فرهنگ، مشوق‌ها و مزایایی برای حافظان پیش‌بینی می‌نمایند (اعطای گواهی‌نامه، هدایای مادی و معنوی و ...)، همچنین میزان تفاوت در سنجش و ارزیابی این مسیر، برگزاری منسجم و هماهنگ آزمون تخصصی جهت سنجش و ارزیابی حافظان بر پایه ضوابط علمی مشترک، ضرورت دارد.</p> <p>۵- بر اساس مصوبه شورای ارزیابی و اعطای مدرک تخصصی، موارد زیر به فرآیند آزمون مرحله چهارم اضافه شده است:</p> <p>الف- استعلام سوابق حراستی (داشتن عدم سوء پیشینه کیفری)</p> <p>ب- مصاحبه</p>

۸- نحوه هزینه کرد و نرخ‌نامه

<ul style="list-style-type: none"> • پرداخت حق الزحمه داوری ها بر اساس مفاد تفاهم‌نامه همکاری فی مابین سازمان دارالقرآن و ادارات کل تبلیغات اسلامی و مطابق دستورالعمل پرداخت حق الزحمه فعالیت‌های قرآنی سال ۱۴۰۳ که قبلاً به استانها از سوی سازمان دارالقرآن الکریم ابلاغ شده است، انجام می‌پذیرد.

۹- نحوه ارائه گزارش عملکرد

عناوین اطلاعات مورد نیاز	نشانی حوزه‌های آزمون - لیست داوران استانی
عناوین مستندات و ضامم مورد نیاز	گزارش تصویری از فرایند برگزاری- فایل‌های صوتی شرکت کنندگان در آزمون مرحله شفاهی به همراه نتایج داوری
زمان ارائه گزارش	حداکثر یک هفته بعد از اجرای هر مرحله از آزمون‌ها